

AFGØRELSE
(Varmeforsyning)

energi
KLAGENÆVNET

Frederiksborggade 15
1360 København K

Tlf 33 95 57 85

Fax 33 95 57 99

www.ekn.dk

ekn@ekn.dk

KLAGE FRA ENERGI E2 A/S af 6. januar 2004 over
AFGØRELSE FRA Energitilsynet af 10. december 2003
OM Prisfastsættelse på varme leveret fra Slagelse Kraftvarmeværk

16. juni 2006
J.nr.: 21-235
Eksp.nr.: 23540
TFR-EKN

NÆVNETS Nævnformand, dommer Poul K. Egan
SAMMEN- Næstformand, professor, dr.polit. Chr. Hjorth-Andersen
SÆTNING Direktør, cand.polyt. H. C. Mortensen
I SAGEN Direktør, cand. oecon. Niels Jørgen Ravn Sørensen
Direktør Per Søndergaard

NÆVNETS Energitilsynets afgørelse af 10. december 2003 stadfæstes
AFGØRELSE delvist og ophæves og hjemvises delvist.

Sagen er indbragt for Energiklagenævnet ved brev af 6. januar 2004 fra advokat Christian Sinding på vegne af Energi E2 A/S, hvorved Energitilsynets afgørelse af 10. december 2003 påklagedes. Den påklagede afgørelse er en delafgørelse i Energitilsynets behandling af en klage fra Slagelse Kommunes Varmeforsyning over afregningsprisen for varmt vand fra Slagelse Kraftvarmeværk. I delafgørelsen fandt tilsynet, at anmeldelsen af priserne på varme produceret på Slagelse Kraftvarmeværk, der er ejet af Energi E2 A/S, var sket på et mangelfuldt grundlag, jf. varmforsyningslovens § 20 og § 21. Tilsynet pålagde Slagelse Kraftvarmeværk senest 15. januar 2004 at anmelde en revideret omkostningsbestemt varmepris og beregningsgrundlaget herfor.

Den påklagede afgørelse

Fra Energitilsynets afgørelse af 10. december 2003 citeres:

”Slagelse Kommunes Varmeforsyning har fremsendt en klage til Energitilsynet over afregningsprisen på varmt vand fra Slagelse Kraftvarmeværk. Prisen følger udviklingen i gasprisen samt et tillæg for drift og vedligeholdelse og er beskrevet i en samarbejdsaf-

tale indgået i 1995 mellem Slagelse Kraftvarmeværk og Slagelse Kommunes Varmeforsyning. Aftalen kan tidligst opsiges til ophør den 1. juni 2010. I 2001 er mængden af varmt vand til Slagelse Kommunes Varmeforsyning afregnet til en pris på 93,83 kr./GJ.

Slagelse Kommunes Varmeforsyning har med henvisning til stigningen i naturgasprisen i 2000 og 2001 ønsket Energitilsynets vurdering af denne afregningspris.

I varmforsyningen i Slagelse kommune indgår i udgangspunktet tre energiproducenter, og der er indgået aftale om levering af energi mellem disse producenter.

Der findes affaldsforbrændingsanlægget "Energien", der ejes af affaldsselskabet KAVO og producerer damp og varmt vand, Slagelse Kraftvarmeværk, der ejes af Energi E2 og producerer halmbaseret kraftvarme og endelig Slagelse Kommunes Varmeforsyning, der har olie- og gasbaserede kedler til reserve- og spidslast.

"Energien" leverer damp og varmt vand til Slagelse Kraftvarmeværk. Slagelse Kraftvarmeværk producerer el og varmt vand på baggrund af den modtagne energi fra "Energien" og egenproduktion af damp. Slagelse Kommunes Varmeforsyning aftager herefter varmt vand fra Slagelse Kraftvarmeværk.

Energitilsynet har ved en vurdering af det i sagen foreliggende talmateriale fra Slagelse Kraftvarmeværk (Energi E2) fundet en række forhold, der ikke findes at være i overensstemmelse med varmforsyningslovens bestemmelser.

Energi E2 anmelder årligt acontopriser i henhold til samarbejdsaftalen mellem Sjællandske Kraftvarmeværker og Slagelse Kommunes Varmeforsyning. Energi E2 har imidlertid ikke anmeldt grundlaget for disse acontopriser, jf. varmforsyningslovens § 21, stk. 1, således at det har været muligt for Slagelse Kommunes Varmeforsyning at kontrollere den omkostningsbestemte pris på varmen.

Det fremgår af det materiale, som Energitilsynet har modtaget i sagen, at Slagelse Kraftvarmeværk i beregningen af den omkostningsbestemte pris på varmt vand i prisen har indregnet forrentning af indskudskapital uden Energitilsynets og det tidligere Gas- og Varmeprisudvalgs forudgående tiltræden, jf. varmforsyningslovens § 20, stk. 2. Dette betyder, at denne forrentning skal tages ud af beregningen af den omkostningsbestemte varmepris.

Samtidig har Slagelse Kraftvarmeværk i prisen undladt at indregne afskrivninger på de foretagne anlægsinvesteringer selvom dette er muligt i medfør af varmforsyningslovens § 20, stk. 2.

Endvidere får KAVO en betaling for energileverancen til Slagelse Kraftvarmeværk, der overstiger KAVO's omkostninger ved energiproduktionen. Dette medfører, alt andet lige, en højere beregnet

16. juni 2006

J.nr.: 21-235

Eksp.nr.: 23540

TFR-EKN

Side 2 af 25

varmepris end der omkostningsmæssigt er grundlag for. Dette er ikke i overensstemmelse med de afregningsprincipper, der er og har været gældende for afregning af affaldsbaseret varmeproduktion.

Hovedprincippet er - og har været - at affaldsvarme ikke må afregnes med en pris, der overstiger enten den omkostningsbestemte pris - efter varmforsyningslovens bestemmelser - for affaldsvarmen eller den substitutionspris, der udgøres af "varmekøbers" her Slagelse Kraftvarmeværks egenproduktionspris eller ved køb fra tredjemand. Betalingen til KAVO skal derfor reduceres tilsvarende.

Når Slagelse Kraftvarmeværk (Energi E2) til Energitilsynet har anmeldt en revideret omkostningsbestemt varmepris, der opfylder ovennævnte betingelser, vil denne blive sendt til udtalelse hos Slagelse Kommunes Varmeforsyning. Den omkostningsbestemte varmepris og beregningsgrundlaget herfor skal være Energitilsynet i hænde senest den 15. januar 2004.

Energitilsynet vil herefter på dette grundlag træffe afgørelse vedrørende afregningsprisen på den leverede varmemængde fra Slagelse Kraftvarmeværk til Slagelse Kommunes Varmeforsyning, herunder vedrørende den indgivne klage fra Slagelse Kommunes Varmeforsyning.

Nærværende afgørelse vedrørende manglende grundlag for Energi E2's anmeldelse af acontopriser, jf. varmforsyningslovens § 21, er truffet af Energitilsynets formand i henhold til § 3, stk. 3 i Energitilsynets forretningsorden."

16. juni 2006
J.nr.: 21-235
Eksp.nr.: 23540
TFR-EKN

Side 3 af 25

Klagen til Energiklagenævnet

Ved brev af 6. januar 2004 fremsendte advokat Christian Sinding på vegne af Energi E2 A/S et foreløbigt klageskrift til Energiklagenævnet. Af brevet fremgår:

"[...]

På vegne af ENERGI E2 A/S nedlægger jeg følgende

PÅSTAND:

Energitilsynets afgørelse af 10. december 2003 ophæves, og sagen hjemvises til fornyet behandling i Energitilsynet.

SAGSFREMSTILLING OG ANBRINGENDER:

Den påklagede afgørelse vedrører grundlaget for ENERGI E2 A/S' anmeldelse af acontopriser for varme leveret fra Slagelse Kraftvarmeværk, der ejes af ENERGI E2 A/S. Den påklagede afgørelse er en delafgørelse i Energitilsynets behandling af en klage fra Slagelse Kommune over afregningsprisen for varmt vand fra Slagelse Kraftvarmeværk.

Aftalegrundlaget mellem Slagelse Kommune og ENERGI E2 A/S om førstnævntes aftag af varme fra Slagelse Kraftvarmeværk er fastlagt i henholdsvis samarbejdsaftalen fra 1995 [...], og tillægget til samarbejdsaftalen fra 1999, [...]. Aftalegrundlaget er anmeldt til det daværende Gas- og Varmeprisudvalg.

Parterne har aftalt en pris for varmen fra Slagelse Kraftvarmeværk, jf. § 4.1 i samarbejdsaftalen. Forud for hvert år fremsendes en beregning af acontoprisen for det pågældende år baseret på prisformlen i samarbejdsaftalens § 4.1. Når året er gået, fremsendes en opgørelse over den realiserede pris, ligeledes opgjort i overensstemmelse med prisformlen i samarbejdsaftalens § 4.1. Den aftalte prisformel indeholder ikke priselementer til dækning af ENERGI E2 A/S' kapitalomkostninger ved etableringen af Slagelse Kraftvarmeværk.

Den mellem parterne aftalte pris må hverken overstige den omkostningsbestemte pris efter varmemforsyningslovens § 20, stk. 1 og 2 eller substitutionsprisen. Ved sammenligningen af den aftalte pris med den omkostningsbestemte pris er det ENERGI E2 A/S' opfattelse, at man er berettiget til at opgøre den omkostningsbestemte pris på grundlag af samtlige de elementer, som lovligt kunne have været indregnet i prisen, såfremt denne var fastsat efter varmemforsyningslovens § 20. ENERGI E2 A/S anser sig derfor for berettiget til i denne forbindelse at medregne et beløb til forrentning af den investerede kapital. Det bemærkes herved, at anlægget er et forsøgsanlæg, der med Elprisudvalgets godkendelse oprindeligt udelukkende er finansieret af elsidens, jf. præmis 11-12, 18-20, 37-48 og 73-77 i Skævingesagen (Energitilsynets møde den 28. april 2003).

ENERGI E2 A/S gør til støtte for klagen gældende, at det er med urette, at Energitilsynet i sin afgørelse lægger til grund, at det er en betingelse for indregning af forrentning i denne teoretiske omkostningsbestemte pris, at der er opnået forudgående tilladelse hertil fra Energitilsynet (tidligere Gas- og Varmeprisudvalget). Kravet herom i varmemforsyningslovens § 20, stk. 2, finder efter ENERGI E2 A/S' opfattelse alene anvendelse i de tilfælde, hvor det mellem parterne er aftalt, at varmen beregnes til den omkostningsbestemte pris i henhold til varmemforsyningslovens § 20, stk. 1. Dette er ikke tilfældet i den foreliggende sag, hvorfor Energitilsynets afgørelse er urigtig og bør ophæves, således at sagen hjemvises til fornyet behandling.

Den påklagede afgørelse bestemmer, at ENERGI E2 A/S senest den 15. januar 2004 skal anmelde en revideret omkostningsbestemt *varmepri*s til Energitilsynet, hvorefter Energitilsynet på dette grundlag vil træffe afgørelse om prisen for varme fra Slagelse Kraftvarmeværk. Idet ENERGI E2 A/S er uenig med Energitilsy-

16. juni 2006

J.nr.: 21-235

Eksp.nr.: 23540

TFR-EKN

Side 4 af 25

net i fastlæggelsen af den omkostningsbestemte pris, anmoder jeg om, at nærværende klage tillægges opsættende virkning.

Da Energitilsynet tilsyneladende ikke har været opmærksom på, at Slagelse Kraftvarmeværk er *et forsøgsanlæg*, som er omfattet af den ovenfor omtalte afgørelse fra Elprisudvalget, har jeg samtidig med denne klage bedt Energitilsynet genoptage sagen,[...]"

Ved brev af 29. januar 2004 fremsendte advokat Christian Sinding på vegne af Energi E2 A/S et supplerende klageskrift, hvorfra citeres:

"1. Indledning og sammenfatning af anbringender

Den påklagede afgørelse vedrører grundlaget for ENERGI E2 A/S' anmeldelse af a contopriser for varme leveret fra Slagelse Kraftvarmeværk, der ejes af ENERGI E2 A/S. Den påklagede afgørelse er en delafgørelse i Energitilsynets behandling af en klage fra Slagelse Kommune over afregningsprisen for varmt vand fra Slagelse Kraftvarmeværk.

[...]

Energitilsynets afgørelse af 10. december 2003 indeholder særligt to afsnit, som ENERGI E2 A/S finder hviler på et forkert grundlag. Det drejer sig om nederste afsnit på afgørelsens side 1, der fortsætter øverst side 2, samt det følgende afsnit.

Energitilsynet anfører i de nævnte afsnit, at ENERGI E2 A/S ikke har foretaget en anmeldelse af grundlaget for a contovarmepriserne, og at ENERGI E2 A/S i beregningen af den omkostningsbestemte pris har indregnet forrentning af indskudskapital uden at have opnået tilladelse. Heroverfor gør ENERGI E2 A/S sammenfattende gældende, at der er foretaget anmeldelse af grundlaget for a contovarmepriserne, idet samarbejdsaftalen er anmeldt til Elprisudvalget og til Gas- og Varmeprisudvalget. Samarbejdsaftalen er endvidere indsendt til Energitilsynet den 26. maj 2003.

Prisformlen i samarbejdsaftalen er en forhandlet pris, indgået mellem to ligestillede parter. Parterne er ikke forpligtet til at aftale en omkostningsbestemt varmepris i henhold til varmforsyningslovens § 20, stk. 1 og 2.

Den aftalte varmepris må ikke være højere end den omkostningsbestemte pris. Ved vurderingen af, om det er tilfældet, må man udregne en teoretisk, omkostningsbestemt pris med de elementer, der lovligt kan indregnes efter varmforsyningsloven. I den forbindelse kan kravet om Energitilsynets forudgående tilladelse til indregning af forrentning af indskudskapitalen ikke finde anvendelse. Under alle omstændigheder er det ENERGI E2 A/S' opfattelse, at Elprisudvalget - som på tidspunktet for anlæggets etablering havde enekompetence til at fastlægge fordelingen af omkost-

16. juni 2006
J.nr.: 21-235
Eksp.nr.: 23540
TFR-EKN

Side 5 af 25

ninger mellem el- og varmesiden, jf. den dagældende elforsyningslovs § 9, stk. 4, - har givet tilladelse hertil.

2. Aftalegrundlaget og varmemforsyningslovens regler om omkostningsbestemt pris

ENERGI E2 A/S er ikke enig med Energitilsynet i, at ENERGI E2 A/S ikke har anmeldt grundlaget for a contovarmepriserne.

Samarbejdsaftalen og tillægget hertil er anmeldt til det daværende Gas- og Varmeprisudvalg. Endvidere er samarbejdsaftalen anmeldt til Elprisudvalget i forbindelse med, at Slagelse Kraftvarmeværk er etableret som led i den forsøgsordning, der blev iværksat med kraftvarmeaftalen af 6. juni 1986 mellem den daværende regering og Socialdemokratiet, jf. nærmere i afsnit 3 nedenfor.

Det må formodes, at Elprisudvalget ville have grebet ind, hvis man havde fundet, at samarbejdsaftalens prisformel var i strid med princippet om, at fordeling af omkostningerne mellem el- og varmesiden skal ske efter rimelige, driftsøkonomiske principper, jf. den tidligere elforsyningslov § 9, stk. 4.

Den aftalte prisformel i samarbejdsaftalens § 4.1 indeholder ikke priselementer til dækning af ENERGI E2 A/S' kapitalomkostninger ved etableringen af Slagelse Kraftvarmeværk. Den i samarbejdsaftalen aftalte pris er således ikke identisk med en afregning af varmen efter den omkostningsbestemte pris i henhold til varmemforsyningslovens § 20, stk. 1 og 2.

Fra ENERGI E2 A/S har Energitilsynet modtaget Slagelse Kraftvarmeværks resultatopgørelse for perioden 1990-2001 inklusiv beskrivelse af de anvendte principper. Opgørelsen er udarbejdet i overensstemmelse med den aftalte prisformel i samarbejdsaftalens § 4.1. På indtægtssiden udgør salg af varme og elektricitet samt eventuelle eltilskud de væsentligste elementer. På udgiftssiden er de væsentligste elementer udgifter og afgifter til brændsel, drift og vedligehold samt kapitalomkostninger.

Det er ENERGI E2 A/S' opfattelse, at opgørelsesmetoden, det vil sige sammenligningen af indtægts- og udgiftssiden, er i overensstemmelse med grundlaget for udbygningen af den decentrale kraftvarme, jf. kraftvarmeaftalens punkt 11, 5, hvor det i andet og tredje afsnit anføres:

"Der foretages en økonomisk vurdering for hvert enkelt værk ved at sammenligne 'indtægtssiden' (værdien af de to produkter, varme og el) og 'udgiftssiden' (anlægs- og driftsudgifter).

Over- eller underskud, der fremkommer, efter at 'indtægtssiden' og 'udgiftssiden' er sammenholdt, kan enten dækkes af, henholdsvis tilfalde elværkerne, eller der kan

16. juni 2006
J.nr.: 21-235
Eksp.nr.: 23540
TFR-EKN

Side 6 af 25

lokalt, for enkelte anlæg eller grupper af anlæg, træffes aftale om en deling af såvel overskud som underskud".

Varmeforsyningslovens § 20, stk. 1 og 2 er en maksimalprisbestemmelse. Det er muligt at indregne nødvendige udgifter til brændsel, lønninger, andre driftsomkostninger m.v., men varmforsyningsloven udelukker som udgangspunkt ikke, at der aftales tariffer, betingelser m.v. for levering af varme, der fraviger omkostningselementerne i varmforsyningslovens § 20, stk. 1 og 2 (Jf. Varmeforsyningsloven med kommentarer (2003) af Pernille Aagaard og Bent Ole Gram Mortensen, side 119.). Aftalen må blot ikke medføre højere priser end den pris, der kan opkræves i henhold til varmforsyningslovens § 20, stk. 1 og 2.

I bedømmelsen af om den aftalte pris overstiger den omkostningsbestemte pris, må den omkostningsbestemte pris opgøres teoretisk med de elementer, der lovligt kan indregnes i varmeprisen efter varmforsyningslovens § 20, stk. 1 og 2.

Det er ENERGI E2 A/S' opfattelse, at Energitilsynet i sin afgørelse med urette lægger til grund, at det er en betingelse for indregning af forrentning m.v. i den teoretiske omkostningsbestemte pris, at der er opnået forudgående tilladelse hertil fra Energitilsynet.

ENERGI E2 A/S gør endvidere gældende, at eftersom Slagelse Kraftvarmeværk er opført som led i kraftvarmeforsøgsordningen, er der eksplicit givet tilladelse fra Elprisudvalget til forrentning af indskudskapital, jf. nærmere nedenfor.

3. Kraftvarmeaftalens forsøgsordning

Ifølge varmforsyningslovens § 20, stk. 1, er det uden Energitilsynets tilladelse muligt at indregne forrentning af fremmedkapital i varmeprisen. ENERGI E2 A/S gør gældende, at den i anlægget investerede forrentning af kapital, som af Energitilsynet er betragtet som indskudskapital, i realiteten er at betragte som fremmedkapital og dermed omfattet af varmforsyningslovens § 20, stk. 1. Baggrunden herfor er følgende:

Den 6. juni 1986 indgik den daværende regering og Socialdemokratiet den såkaldte kraftvarmeaftale. I kraftvarmeaftalens punkt 11, 3, er anført følgende:

"Som en første fase i udbygningen med decentrale kraftvarmeværker iværksættes et forsøgs- og demonstrationsprogram. Formålet med programmet er at indhente tekniske og økonomiske erfaringer som grundlag for den videre udbygning".

Slagelse Kraftvarmeværk er etableret af det tidligere I/S Sjællandske Kraftværker (nu ENERGI E2 A/S) som et led i dette forsøgsprogram, jf. samarbejdsaftalens [...] første side, nederst. Ifølge forsøgsprogrammet skal elværkerne sikre programmets gennem-

16. juni 2006

J.nr.: 21-235
Eksp.nr.: 23540
TFR-EKN

Side 7 af 25

førelse, det vil sige afholde omkostningerne. I den anledning har ELKRAFT og ELSAM fået Elprisudvalgets tilladelse til at indregne henlæggelser til etablering af kraftvarmeanlæggene i elpriserne og efterfølgende ladet varmesiden tilbagebetale elsidens udlæg inklusiv forrentning.

For så vidt angår ELKRAFT skal tilbagebetaling ske ved, at et eventuelt overskud ved varmeproduktion tilfalder elkunderne. For så vidt angår ELSAM indregnes hvert år varmesidens afskrivninger og varmesidens forrentninger af den uafskrevne del til gavn for elkunderne. Elprisudvalgets begrundelse for tilladelserne var, at der i den nødvendige henlæggelsesperiode ikke var varmekunder, der kunne betale henlæggelserne. Varmekunderne ville først komme til, når anlæggene gik i drift. Da der samtidig var tale om en forsøgsordning, hvor resultaterne var usikre, accepterede man, at elsidens finansierede varmesidens anlægsudgifter. Ved at undgå lånefinansiering håbede man på at holde de samlede udgifter til forsøgsordningen nede. Energitilsynet har fortsat Elprisudvalgets praksis i et tilfælde, hvor det ikke var dokumenteret, at et kraftvarmeselskab var omfattet af ELKRAFT's andel af forsøgsordningen. Energitilsynet tillod således i den såkaldte Skævingesag, at varmesidens tilbagebetaling af de elprismæssige henlæggelser til finansiering af det pågældende kraftvarmeanlæg skete inklusiv forrentning. For værkerne omfattet af forsøgsordningen, herunder Slagelse Kraftvarmeværk, indebærer Elprisudvalgets og Energitilsynets afgørelser reelt, at indskudskapitalen (det vil sige de elprismæssige henlæggelser) sidestilles med fremmedkapital. Elsidens, der afholdt udgifterne, er indrømmet en adgang til at få sine udlæg tilbagebetalt af varmesiden inklusiv en forrentning. ENERGI E2 A/S gør på den baggrund gældende, at man efter varmeforsyningslovens § 20, stk. 1, har tilladelse til at indregne forrentning af de elprismæssige henlæggelser i den omkostningsbestemte pris.

Jeg anmoder om, at sagen forhandles mundtligt for Energiklagenævnet.”

Energitilsynets bemærkninger

Ved brev af 3. marts 2004 fremsendte Energitilsynet bemærkninger til sagen, hvorfra citeres:

”Energiklagenævnet har fra advokat Christian Sinding på vegne Energi E2 modtaget en klage over ovennævnte afgørelse. Energi E2 anmoder om, at klagen tillægges opsættende virkning, idet den påklagede afgørelse bestemmer, at der senest 15. januar 2004 skulle anmeldes en revideret omkostningsbestemt varmepris til Energitilsynet.

16. juni 2006

J.nr.: 21-235

Eksp.nr.: 23540

TFR-EKN

Side 8 af 25

Til brug for Energiklagenævnets overvejelser om, hvorvidt klagen skal tillægges opsættende virkning, udbeder nævnet sig Energitilsynets eventuelle bemærkninger til klagen fra Energi E2. Energitilsynet skal anføre følgende:

Energi E2 har to hovedklagepunkter til Energitilsynet afgørelse af 10. december 2003: Energi E2 hævder, at der er foretaget anmeldelse af grundlaget for acontovarmepriiserne, idet samarbejdsaftalen mellem Slagelse Kraftvarmeværk og Slagelse Kommunes Varmeforsyning er anmeldt til Energitilsynet og til Gas- og Varmeprisudvalget.

Energi E2 hævder endvidere, at det er i overensstemmelse med Energitilsynets og Elprisudvalgets praksis, at tilsynet efter § 20, stk. 1 giver tilladelse til at indregne forrentning af elprismæssige henlæggelser i den omkostningsbestemte varmepris. Energi E2 henviser i den forbindelse til Energitilsynets afgørelse i Skævingesagen, der blev behandlet på Energitilsynets møde den 28. februar 2003. Energitilsynet fandt bl.a., at det kunne godkendes, at tilbagebetalingen af elprismæssige henlæggelser til finansiering af kraftvarmeværket i Skævinge skete inkl. en forrentning.

Til det første klagepunkt skal Energitilsynet anføre, at det i henhold til varmforsyningslovens § 21, stk. 1 gælder, at tariffer, omkostningsfordeling og andre betingelser for de af § 20 og 20b omfattede ydelser med angivelse af grundlaget herfor skal anmeldes til Energitilsynet. Dette indebærer, at også den beregning, der har ledt frem til acontoprisen, er anmeldelsespligtig.

Til det andet klagepunkt skal Energitilsynet oplyse, at tilsynet som led i sagsbehandlingen har anmodet Energi E2 om at beregne den omkostningsbestemte pris for varmesalget til Slagelse Kommunes Varmeforsyning. Denne skal beregnes i overensstemmelse med bestemmelserne i lov om varmforsyning. Det gælder bl.a., at en eventuel indregning i prisen af forrentning af indskudskapital forudsætter Energitilsynet tiltræden, jf. lovens § 20, stk. 2. Energitilsynet har ikke tiltrådt en sådan indregning, hvorfor denne skal udelades af beregningen af den omkostningsbestemte varmepris.

Energi E2 kan ikke finde støtte i Energitilsynets afgørelse i Skævinge sagen, fordi Skævinge sagen på det anførte område vedrørte tilbagebetaling af elmæssige henlæggelser fra varme- til elsidens, mens den indbragte afgørelse i det anførte punkt vedrører forrentning af indskudskapital. Argumentet om, at der i realiteten skulle være tale om elmæssige henlæggelser og ikke indskudskapital er da heller ikke relevant, idet de elmæssige henlæggelser forudsætningsvis medgik til finansiering af anlæg på varmesiden og således regnskabsmæssigt måtte figurere som gæld i varmeregnskabet. Gæld i varmeregnskabet afvikles efterhånden som

16. juni 2006

J.nr.: 21-235

Eksp.nr.: 23540

TFR-EKN

Side 9 af 25

prismæssige afskrivninger giver likviditet til afdrag. Indskudskapital er ikke gæld i regnskabsmæssig forstand, og indskyderne har ikke krav på at få tilbagebetalt den indskudte kapital over varmeprisregnskabet.

Det er på den baggrund Energitilsynets vurdering, at klagen fra Energi E2 ikke skal tillægges opsættende virkning.”

Ved formandsafgørelse af 18. marts 2004 afviste Energiklagenævnet at tillægge klagen af 6. januar 2004 opsættende virkning, idet nævnet ikke fandt, at klagen ville forspildes, hvis ikke den tillagdes opsættende virkning.

Supplerende sagsfremstilling

Ved brev af 10. marts 2004 oplyste Slagelse Kommune, at Slagelses kommunalbestyrelse havde besluttet at udskille Slagelse Kommunes Varmeforsyning i aktieselskabet SK-Varme A/S med virkning fra 1. januar 2004. Kommunen anførte endvidere, at Slagelse Kommunes Varmeforsynings forpligtelser, retligheder og aftaler ville blive overtaget og opfyldt af SK-Varme A/S.

16. juni 2006

J.nr.: 21-235
Eksp.nr.: 23540
TFR-EKN

Side 10 af 25

Advokat Christian Sinding fremsendte ved brev af 2. april 2004 yderligere bemærkninger til sagen på vegne af Energi E2 A/S. Heraf fremgår:

”1. Anmeldelse af a contovarmepriser

Energitilsynet anfører i brevet, at "også den beregning, der har ledt frem til acontoprisen, er anmeldelsespligtig". Den beregning, der hvert eneste år leder frem til a contopriserne for varme fra Slagelse Kraftvarmeværk, findes i § 4.1 i samarbejdsaftalen mellem Slagelse Kommune og ENERGI E2 A/S [...]. Som oplyst i mit indlæg af 29. januar 2004 er samarbejdsaftalen anmeldt både til Elprisudvalget og til Gas- og Varmeprisudvalget. Den 26. maj 2003 er samarbejdsaftalen endvidere indsendt til Energitilsynet.

Gas- og Varmeprisudvalget behandlede samarbejdsaftalens prisformel i sit møde den 10. oktober 1988, [...] Som det fremgår heraf, fastslog udvalget, at anvendelsen af prisformlen ikke ville være i strid med varmforsyningslovens bestemmelser, når blot den aftalte prisformel ikke fører til priser, der overstiger de i henhold til varmforsyningsloven indregningsberettigede omkostninger, alternativt substitutionsprisen. Blandt de indregningsberettigede omkostninger er som bekendt bl.a. udgifter til fremmedfinansiering/forrentning af indskudskapital. Det fremgår ikke af afgørelsen, at det - som nu hævdet af Energitilsynet - er en betingelse for anvendelse af prisformlen, at ENERGI E2 A/S søger om tilladelse til forrentning af de elprismæssige henlæggelser, der er anvendt til opførelse af kraftvarmeværket.

Det fastholdes derfor, at ENERGI E2 A/S har opfyldt anmeldelsespligten i varmforsyningslovens § 21, stk. 1. Den flere gange anmeldte prisformel i samarbejdsaftalens § 4.1 er ikke ændret si-

den den første anmeldelse, og den kan ikke ændres, uden at parterne indgår en ny aftale herom. Dette skal ses i sammenhæng med, at varmen fra Slagelse Kraftvarmeværk ikke afregnes efter den omkostningsbestemte pris, jf. varmforsyningslovens § 20, stk. 1 og 2, men derimod som det fremgår efter en forhandlet pris.

2. Forrentning af elprismæssige henlæggelser

Jeg forstår ikke Energitilsynets bemærkninger på side 2 i brevet vedrørende henholdsvis indskudskapital og gæld i form af elprismæssige henlæggelser anvendt til finansiering af varmesidens anlægsomkostninger.

Under forsøgsordningen valgte man at finansiere varmesidens anlægsudgifter over elpriserne frem for at lånefinansiere. Som anført i mit indlæg af 29. januar 2004, er der derfor reelt tale om fremmedkapital. Der er som bekendt efter varmforsyningslovens § 20, stk. 1, adgang til at indregne finansieringsudgifterne ved fremmedkapital i varmeprisen uden Energitilsynets tilladelse.”

16. juni 2006

J.nr.: 21-235

Eksp.nr.: 23540

TFR-EKN

Side 11 af 25

Ved brev af 6. maj 2004 fremsendte SK-Varme A/S (udskilt fra Slagelse Kommune) bemærkninger til sagen, hvori selskabet henledte opmærksomheden på Gas- og Varmeprisudvalgets beslutning i mødet af 10. oktober 1988, pkt. 3 vedrørende ”IFV-energis prisfastsættelse af fjernvarme fra kommende decentrale kraftvarmeværker”. SK-Varme A/S bemærkede, at man fandt, at denne beslutning støttede Energitilsynets afgørelse af 10. december 2003.

Ved e-mail af 22. august 2005 fremsendte Energitilsynet en udtalelse af 5. juli 2005 fra Kammeradvokaten, hvorfra citeres:

”[...]

5. Min vurdering

Efter almindelige retskildeprincipper er det min vurdering, at Energi E2 ikke kan støtte ret på den politiske aftale fra 1986 alene, idet prissætningen for fjernvarme er reguleret i henholdsvis varmforsyningsloven og elforsyningslovens § 75, stk. 2. Heller ikke forarbejderne til disse regler giver grundlag for en anden antagelse.

Energi E2 kan efter min vurdering heller ikke støtte sit krav om indregning af varmesidens andel af anlægsomkostninger, som har været henlagt over elpriserne, på Elprisudvalgets afgørelser fra 1980'erne vedrørende ELKRAFT-området. Det skyldes, at Elprisudvalget i de påberåbte afgørelser for det første ikke har taget stilling til fordelingen af omkostningerne ved kombineret produktion mellem el- og varmesiden – og for det andet heller ikke har taget eksplicit stilling til spørgsmålet om indregning af afskrivning og eventuel forrentning i varmepriserne. Udvalget kan heller ikke anses for implicit at have accepteret en sådan indregning. Dette

stemmer med, at selve prisgodkendelsen vedrørende varmepriserne lå uden for Elprisudvalgets kompetence.

Elprisudvalgets afgørelse vedrørende ELSAM-området kan heller ikke overføres til ELKRAFT-området, idet afgørelsen må anses for begrundet i de specielle forhold vedrørende fordelingen af brændselsfordelen, som gjaldt i ELSAM-området, dvs. at brændselsfordelen blev fordelt mellem el- og varmesiden. I ELKRAFT-området tilfaldt overskuddet kun ELKRAFT.

Det er imidlertid min vurdering, at Energi E2 på baggrund af varmforsyningslovens § 20, stk. 1 og 2, elforsyningslovens § 75, stk. 2, samt afskrivningsbekendtgørelsens regler, må anses for at have et krav på tilbagebetaling af de elprismæssige henlæggelser vedrørende varmesidens anlægsudgifter til anlæg af kraftvarmeværket (både særømkostninger for varmesiden og varmesidens andel af fællesømkostningerne) via varmepriserne. Det er dog en forudsætning herfor, at der sker fradrag for den compensation el-siden har opnået ved, at prisfastsættelsen er sket efter model 1 i 1986-aftalen og via Elprisudvalgets afgørelse af 12. juni 1989. I den forbindelse henvises til Elprisudvalgets møde den 23. september 1985, hvor Elprisudvalgets afgørelser nævnt ovenfor under punkt b) må anses som udtryk for, at varmesiden som det klare udgangspunkt allerede ved henlæggelserne skal bære sin andel af anlægsømkostninger for et kraftvarmeværk.

Hertil kommer, at der er stor sandsynlighed for, at Energi E2 kan støtte det nævnte krav på Hjortekær-sagen og Skævinge-sagen, selvom det i Skævinge-sagen er anført, at resultatet skyldes sagens specielle karakter. Imidlertid er det svært at se, hvad der i Skævinge-sagen skulle være specielt i forhold til Helsingør- og Slagelse-sagerne, navnlig når Skævinge-afgørelsen blev udstrukket til også at gælde kraftvarmeanlægget i Hjortekær, uden at dette var begrundet i specielle forhold.

For så vidt angår forrentningen, er jeg mest tilbøjelig til at anse el-siden for at have et krav herpå. Elsidens finansiering af anlægsømkostningerne for varmesiden via henlæggelser må anses for en art fremmedfinansiering, og det følger derfor af § 20, stk. 1, at der kan ske indregning af finansieringsudgifter hertil i varmepriserne. I den forbindelse henviser jeg til Energiklagenævnets afgørelse af 16. november 2004 i Sydkraft Varme A/S-sagen, hvor nævnet lagde til grund, at koncerninterne lån mellem Sydkraft Danmark A/S og Sydkraft Varme A/S må sidestilles med anden tilvejebringelse af fremmedkapital. Det er tillige min opfattelse, at Energi E2 ud fra Skævinge-sagen og lighedsgrundsætningen – vil kunne gøre krav på forrentning.

Substitutionsprincippet indebærer dog, at "tilbageførslen" til el-siden af de tidligere henlæggelser, kun kan ske, såfremt den om-

16. juni 2006

J.nr.: 21-235

Eksp.nr.: 23540

TFR-EKN

Side 12 af 25

kostningsbestemte pris – inklusive tilbageførte midler og forrentning – er lig med eller mindre end substitutionsprisen. Denne fortolkning synes at være i overensstemmelse med det anførte fra Energi E2 om, at det kun er et eventuel ”overskud”, som kan anvendes til at dække afskrivning og forrentning af varmesidens andel af anlægsudgifterne.

[...]”

Ved e-mail af 6. januar 2006 fremsendte advokat Eigil Worm bemærkninger til sagen på vegne af SK-Varme A/S. Herfra citeres:

”Sagen drejer sig om energitilsynets formands afgørelse af 10. december 2003.

I afgørelsen statuerede Energitilsynet, at Energi E2 skal foretage en sædvanlig opgørelse efter varmforsyningsloven af sin omkostningsbestemte pris.

Endvidere bestemte Energitilsynet at Energi E2 ikke var berettiget til at indregne forrentning af indskudskapital da der ikke var givet garanti hertil fra Energitilsynet og det tidligere Gas og Varmeprisudvalg.

Endelig anførte Energitilsynet at, selvom Energi E2 havde undladt at indregne afskrivninger på de foretagende anlægsinvesteringer, anså Energitilsynet dette for muligt at indregne sådanne afskrivninger.

Energi E2 har påstået afgørelsen ophævet og sagen hjemvist til fornyet behandling i Energitilsynet.

Energi E2 anerkender i advokat Sindings indlæg af 6. januar 2004, at prisen hverken må overstige den omkostningsbestemte pris eller substitutionsprisen.

Energi E2 gør gældende at betingelserne i varmforsyningsloven § 20 om forudgående samtykke for at der kan indregnes forrentning (af indskudskapital) ikke gælder hvor parterne skulle have aftalt ikke at benytte den omkostningsbestemte pris.

Samtidig fremhæves det at Slagelse Kraftvarmeværk er et forsøgsanlæg opført med grundlag i den politiske aftale fra 1986 om elværkernes opførelse af kraftvarmeanlæg som forsøgsanlæg.

Yderligere gør Energi E2 gældende at El-prisudvalget skulle have meddelt en tilladelse til forrentning af indskudskapital.

Endvidere gør Energi E2 gældende, at den kapital der er investeret i anlægget (fra elsidens) er fremmedkapital og derfor kan kræves forrentet efter varmforsyningslovens § 20, stk. 1.

I forbindelse med sagens videre behandling i Energiklagenævnet skal jeg under hensyn til sagens betydning for min klient SK-Varme A/S gøre opmærksom på, at min klient har krav på parts-

16. juni 2006

J.nr.: 21-235
Eksp.nr.: 23540
TFR-EKN

Side 13 af 25

status i sagen, og at jeg derfor forventer at min klient fremover i det hele behandles som part og modtager løbende kopi af alle indlæg og øvrige oplysninger, og at min klient også får anledning til at deltage eventuel afsluttende mundtlig forhandling som advokat Sinding har anmodet om.

2: Varmeforsyningsloven finder anvendelse.

I overensstemmelse med Energitilsynets synspunkt må SK-Varme A/S gøre gældende at varmforsyningslovens regler om varmepriser i det hele finder anvendelse i forholdet mellem Energi E2 og SK-Varme A/S. Der er ikke lovhjælp til at fravige dette og der er heller ikke sket en sådan fravigelse.

Det som Energi E2 har foretaget sig over for Elprisudvalget vedrører alene hvad Energi E2 lovligt kunne foretage sig med hensyn til elproduktion og er ikke bindende i forholdet mellem Energi E2 og SK-Varme A/S efter varmforsyningsloven.

SK-Varme A/S er da heller ikke blevet inddraget i disse forhold.

3: Betydningen af at der er tale om forsøgsanlæg.

SK-Varme A/S er enig Energi E2 i at der er tale om et forsøgsanlæg.

Betydningen heraf har blandet andet været, at en række elementer i anlægget har været rent forsøgsmæssige og at anlægget derfor er blevet langt dyrere end et standard anlæg.

De kapitalomkostninger der er investeret i anlægget overstiger derfor også langt hvad der henhører under nødvendige omkostninger efter varmforsyningsloven § 20, stk. 1 med hensyn til at kunne producere varme.

Energi E2 har imidlertid haft ret til at investere elforsyningsmidler i et sådant forsøgsanlæg med henblik på at foretage forsøg med hensyn til elproduktion.

Betydningen vil derfor være en vurdering af, i hvilket omfang kapitalomkostninger kan indgå i varmeprisen, forudsat at kapitalomkostninger i øvrigt overhovedet kan medtages.

En sådan vurdering af hvad der på denne baggrund måtte være nødvendige omkostninger, må imidlertid foregå for Energitilsynet som første instans og indgår derfor ikke i klagesagen.

Klagesagen omfatter derfor hverken hvilken del af anlægsinvesteringen, der måtte kunne indgå i eventuelle afskrivninger over varmeprisen, eller hvilken del af anlægsinvesteringen der måtte kunne forrentes over varmeprisen, såfremt Energiklagenævnet i øvrigt når til at der kan kræves forrentning.

Betydningen af at der er tale om et forsøgsanlæg viser sig også ved den af advokat Sinding udeladte passus fra 1986-aftalen nemlig at kraftvarme fra disse anlæg ikke må overstige prisen på

16. juni 2006

J.nr.: 21-235
Eksp.nr.: 23540
TFR-EKN

Side 14 af 25

varme produceret på anlæg med samme brændsel men uden kraftvarme.

Også dette forhold som må give anledning til en særlig vurdering med hensyn til rimelighed og heraf følgende substitutionspris vil være at forelægge Energitilsynet som første instans i den for Energitilsynet verserende sag.

4: Kan elsidens kapital overhovedet kræves forrentet over varmeprisen.

Det spørgsmål der dermed er tilbage og som skal bedømmes af Energiklagenævnet er, om der overhovedet kan kræves renter, eller om der som det er statueret af Energitilsynet ikke kan kræves renter af kapitalen, som generelt princip.

Energitilsynet har anført, at der er tale om indskudskapital og at indskudskapital efter varmforsyningslovens regler ikke kan kræves forrentet uden forudgående tilladelse.

SK-Varme A/S kan tilslutte sig at der ikke er meddelt en sådan tilladelse til forrentning af kapitalen over varmeprisen, og at derfor heller ikke overhovedet kan medregnes renter.

SK-Varme A/S må endvidere fremhæve, at der ikke er tale om fremmedkapital men derimod om indskudskapital indskudt og betalt af ejeren nemlig Energi E2 som elværk.

Det forhold at Energi E2 har fået tilladelse til at opkræve beløbene hos elforbrugerne medfører ikke, at der bliver tale om en fremmedkapital.

Forholdet taler derimod for, at der overhovedet ikke er grundlag for at opkræve renter fra Energi E2s side, da Energi E2 allerede har fået beløbet betalt fra elforbrugerne.

Det bemærkes også, at beløb der måtte blive betalt af varmekonsumenterne i denne sammenhæng, ikke vil gå tilbage til elforbrugerne således som Energitilsynet i en tidligere afgørelse har forudsat. Energi E2 producerer således el på markedsvilkår og opkræver naturligvis den pris for elektricitet, som til en hver tid kan opnås. Det giver derfor ingen mening at tale om at Energi E2 skulle tilbageføre beløb til elforbrugerne.

Beløb der måtte blive betalt af varmekonsumenterne (dvs. SK-Varme A/S) vil derfor tilgå Energi E2s frie egenkapital, dvs. til et frit markeds konkurrerende elproduktionsselskab og vil udgøre en dobbeltbetaling udover den betaling, som elforbrugerne allerede har foretaget.

Der er tale om ændringer som elmarkedet har gennemgået, og virkningen er i øvrigt heller ikke urimelig henset til, at den finansiering der er foregået, netop er sket på baggrund af, at der var tale om et klart forsøgsanlæg for elværkerne, for at producere el sammen med varme.

16. juni 2006

J.nr.: 21-235

Eksp.nr.: 23540

TFR-EKN

Side 15 af 25

Det bemærkes yderligere, at den forrentning der kan søges krævet, generelt set er en forrentning af fremført underskud.

Energi E2s synspunkt er øjensynligt, at varmesiden ikke løbende skulle have betalt det beløb, der påhviler varmesiden. Hvis det er tilfældet, er der tale om et underskud, der kan fremføres til efterfølgende år.

Sådanne underskud kan imidlertid ikke efter fast praksis ikke kræves forrentet overfor varmemeforbrugerne.”

Ved brev af 30. marts 2006 fremsendte advokat Christian Sinding yderligere bemærkninger til sagen, hvoraf fremgår:

”Advokat Eigil Worms brev af 6. januar 2006 til Energiklagenævnet vedrørende ovennævnte sag giver ENERGI E2 A/S anledning til følgende bemærkninger:

1. I brevets afsnit 2 anfører advokat Eigil Worm, at ENERGI E2 A/S' anmeldelser m.v. i forhold til Elprisudvalget alene vedrører "hvad ENERGI E2 lovligt kunne foretage sig med hensyn til elproduktion og er ikke bindende i forholdet mellem ENERGI E2 og SK-Varme A/S efter varmemeforsyningsloven".

Dette udsagn er ikke korrekt. Det fremgik af bestemmelsen i § 9, stk. 3, i den dagældende elforsyningslov, at omkostninger for elforsyningsvirksomheder, som i kombineret produktion leverer varme og elektricitet, skal fordeles på de pågældende produkter efter rimelige driftsøkonomiske principper.

Det fulgte endvidere af samme lovs § 10, at Elprisudvalget havde (ene) kompetence til at fastsætte denne omkostningsfordeling.

De forhold, som ENERGI E2 A/S har anmeldt til og fået godkendt af Elprisudvalget vedrørende omkostningsfordeling - og herunder at et eventuelt overskud skal tilfalde elsiden - er dermed endeligt godkendt i el- og varmeprismæssig henseende og kan ikke kræves ændret med henvisning til varmemeforsyningsloven.

2. I brevets punkt 4 anfører advokat Eigil Worm, at de elprismæssige henlæggelser, der er anvendt til at dække varmesidens andel af anlægsomkostningerne, ikke kan anses for fremmedkapital. Dette bestrides. Sådanne elprismæssige henlæggelser er i Elprisudvalgets og Energitilsynets praksis stedse blevet betragtet som fremmedkapital. Som følge heraf har ENERGI E2 A/S tillige krav på forrentning heraf i medfør af bestemmelsen i varmemeforsyningslovens § 20, stk. 1.

I samme afsnit anfører advokat Eigil Worm, at de beløb, som måtte blive betalt af varmemeforbrugerne i relation til de elprismæssige henlæggelser, "ikke vil gå tilbage til elforbrugerne". Som begrundelse herfor anføres, at ENERGI E2 A/S nu efter ændringen af el-

16. juni 2006
J.nr.: 21-235
Eksp.nr.: 23540
TFR-EKN

Side 16 af 25

forsyningsloven producerer og sælger elektricitet på markedsvilkår.

Dette synspunkt er i klar modstrid med almindelige formueretlige regler. Såfremt det lægges til grund, at ENERGI E2 A/S har stillet midler til rådighed for varmesiden som fremmed kapital og har krav på forrentning heraf, er det uden betydning for varmesidens pligt til at forrente og tilbagebetale disse midler, i hvilket omfang ENERGI E2 A/S som kreditor får adgang til at producere og sælge elektricitet på markedsvilkår, ligesom det er uden betydning, hvorvidt ENERGI E2 A/S ejes af elforbrugerne eller af andre.”

Ved e-mail af 6. april 2006 fremsendte advokat Eigil Worm yderligere bemærkninger, hvorfra citeres:

”[...]

Elforsyningsloven fandtes sideløbende med varmforsyningsloven, og bestemmelsen i § 9, stk. 3 i elforsyningsloven satte kun grænser for hvor meget det kunne opkræves fra el-forbrugerne.

Elforsyningslovens § 10 indebar en anmeldelsespligt, men ikke at dette nødvendigvis er godkendt. Dette kan også ses af formuleringen i advokat Sinding's oprindelige brev af 29. januar 2004, hvori det anføres at ”det må formodes”, at der ellers ville blive grebet ind hvis man ikke var enig.

Disse forhold efter elforsyningsloven kan ikke binde varmemeforbrugerne, som heller ikke har været orienteret om eller involveret i sagerne.

Der er ikke tale om, at Energi E2 A/S har stillet en kapital til rådighed for anlægget.

Der er derimod tale om, at det el-værk, som har opført forsøgsanlægget i Slagelse, har fået tilladelse til at opkræve denne kapitaludgift hos el-forbrugerne og har gjort det, og dermed allerede én gang har fået sin kapitalomkostning betalt.

Energi E2 har således ikke noget udlæg, idet det derimod er elforbrugerne som har betalt for anlægget.

Dette fremgår også direkte af advokat Sinding's eget brev af 29. januar 2004, hvorefter også fremgår at tilbagebetaling skal tilfalde el-kunderne, hvilket ikke vil blive tilfældet.

De vilkår, som er givet for opkrævning fra el-kunderne kan således ikke begrunde at Energi E2 skal have en ugrundet berigelse i form af dobbelt dækning af et kapitaludlæg, som Energi E2 ikke har, men via sin monopolstatus og med godkendelse fra elprisudvalget allerede har fået dækket ind fra el-forbrugerne.

Det er også derfor at der i afgørelsen om Hjortekær netop ses på om beløbene vil gå tilbage til el-forbrugerne, hvilket det i dag i Slagelse sagen kan konstateres ikke vil blive tilfældet.

16. juni 2006

J.nr.: 21-235

Eksp.nr.: 23540

TFR-EKN

Side 17 af 25

Når dette ikke er tilfældet er der intet grundlag for Energi E2's krav, heller ikke ud fra formueretlige betragtninger, da Energi E2 netop ikke har noget tilgodehavende eller udlæg.

Der er heller ikke tale om, at beløb af denne art til stadighed betragtes som fremmedkapital, hvilket også kan ses af advokat Sindings tidligere indlæg, hvor der kun argumenteres for at det "reelt" har haft karakter af fremmedkapital (hvilket heller ikke er rigtigt).

Henset til at der er tale om en etableret forsøgsordning og til de vilkår, der blev opstillet i forsøgsordningen, nemlig at eventuelle beløb skulle gå tilbage til el-forbrugerne, er der overhovedet ikke noget grundlag for at krav om beløb i forbindelse med anlægskapitalen, hverken tilbagebetaling eller forrentning, ligesom hverken Gas- og Varmeprisudvalget eller Energitilsynet har tilladt nogen forrentning.

Når det samtidig bemærkes, at den varmepris Energi E2 forsøger at kræve fra varmesiden er astronomisk høj når kapitaludgifterne tages med, og disse kapitaludgifter ikke tidligere har været taget med, viser dette netop også, at der efter hele karakteren af forsøgsordningen ikke skal gives Energi E2 medhold i klagen."

16. juni 2006

J.nr.: 21-235

Eksp.nr.: 23540

TFR-EKN

Side 18 af 25

Retsgrundlaget

Fra varmforsyningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005, citeres:

"Priser

§ 20. Inden for de i § 20 a nævnte indtægtsrammer kan kollektive varmforsyningsanlæg, industrivirksomheder, kraft-varme-værker med en eleffekt over 25 MW samt geotermiske anlæg m.v. i priserne for levering til det indenlandske marked af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas indregne nødvendige udgifter til energi, lønninger og andre driftsomkostninger, efterforskning, administration og salg, omkostninger som følge af pålagte offentlige forpligtelser samt finansieringsudgifter ved fremmedkapital og underskud fra tidligere perioder opstået i forbindelse med etablering og væsentlig udbygning af forsyningssystemerne, jf. dog stk. 7-11, § 20 a, stk. 7, og § 20 b.

Stk. 2. Efter regler fastsat af transport- og energiministeren kan der endvidere indregnes driftsmæssige afskrivninger og med det i § 21 nævnte Energitilsyns tiltræden henlæggelser til nyinvesteringer og forrentning af indskudskapital, jf. dog stk. 7.

Stk. 3. [...]

§ 20 b. Geotermiske anlæg, solvarmeanlæg og biogas- eller biomassebaserede varme- eller kraft-varme-værker, som leverer opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas til et kollektivt varmforsyningsanlæg, kan i prisen for de i § 20, stk. 1, nævnte

ydelse indkalkulere et overskud. Ligeledes kan industrivirksomheder, der leverer overskudsvarme til et kollektivt varmforsyningsanlæg, indkalkulere et overskud.

Stk. 2.[...]

§ 21. Tariffer, omkostningsfordeling og andre betingelser for de af § 20 og § 20 b omfattede ydelser skal med angivelse af grundlaget herfor anmeldes til et af transport- og energiministeren nedsat tilsyn (Energitilsynet) efter regler fastsat af tilsynet.

Stk. 2. Transport- og energiministeren kan bestemme, at visse sager ikke skal anmeldes.

Stk. 3. Tariffer, omkostningsfordeling og andre betingelser, der ikke er anmeldt som foreskrevet efter stk. 1, er ugyldige.

Stk. 4. Finder Energitilsynet, at tariffer, omkostningsfordeling eller andre betingelser er urimelige eller i strid med bestemmelserne i §§ 20, 20 a eller 20 b eller regler udstedt i henhold til loven, giver tilsynet, såfremt forholdet ikke gennem forhandling kan bringes til ophør, pålæg om ændring af tariffer, omkostningsfordeling eller betingelser.

Stk. 5. Såfremt tariffer, omkostningsfordeling eller andre betingelser må antages at ville medføre en i samfundsmæssig henseende uøkonomisk anvendelse af energi, kan tilsynet efter forhandling som nævnt i stk. 4 give pålæg om ændring af tariffer, omkostningsfordeling eller betingelser.

Stk. 6. Bestemmelserne i stk. 1-5 finder tilsvarende anvendelse for vedtægtsbestemmelser i forbrugerejede forsyningsvirksomheder.”

16. juni 2006
J.nr.: 21-235
Eksp.nr.: 23540
TFR-EKN

Side 19 af 25

Fra bekendtgørelse nr. 1070 af 4. december 2000 om regler for anmeldelse af priser, omkostningsfordeling og andre betingelser for transport og levering af fjernvarme samt hel eller delvis salg af ejerandele i varmforsyningsvirksomheder citeres:

”§ 1. Anmeldelsespligten efter denne bekendtgørelse påhviler kollektive varmforsyningsanlæg, jf. § 2 i lov om varmforsyning, samt industrivirksomheder, kraftvarmeværker med en eleffekt over 25 MW og geotermiske anlæg m.v., som leverer opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas.

§ 2. Anmeldelsespligten omfatter de i § 1 nævnte anlægs, virksomheders og værkers tariffer, omkostningsfordeling og andre betingelser for levering til det indenlandske marked af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas.

Stk. 2. Anmeldelsespligten omfatter tillige regnskaber, budgetter og andre oplysninger til brug ved fastsættelsen af og tilsynet med de i lovens § 20 a nævnte indtægtsrammer, jf. lovens § 22.

[...]

§ 4. Anmeldelse af de i § 1 nævnte anlægs, virksomheders og værkers tariffer, omkostningsfordeling og andre betingelser skal ske inden 30 dage efter disses fastsættelse eller vedtagelse dog

senest samtidig med, at tarifferne eller betingelserne træder i kraft.

Stk. 2. Samtidig med anmeldelse efter stk. 1, skal grundlaget for fastsættelsen af tariffer, omkostningsfordeling og andre betingelser anmeldes.

Stk. 3. De anmeldte tariffer, omkostningsfordelinger og andre betingelser fremlægges i Energitilsynets offentligt tilgængelige registre.

Stk. 4. Tariffer, omkostningsfordeling og andre betingelser, der ikke er anmeldt som foreskrevet efter § 2, stk. 1, er ugyldige.

Stk. 5.[...]”

Energiklagenævnets praksis

Fra nævnet bemærkninger i afgørelse af 16. november 2004 (j.nr. 21-262) om rentesatsen for finansieringsudgifter for fremmedkapital citeres:

”Efter varmforsyningslovens § 21, stk. 4, er genstanden for tvisten i denne sag alene, om det kan antages, at den aftalte rente på 6,5% er urimelig.

Indledningsvist bemærker nævnet, at det koncerninterne lån mellem Sydkraft Danmark A/S og Sydkraft Varme A/S må sidestilles med anden tilvejebringelse af fremmedkapital, og finansieringsudgifterne/nettoudgifterne er derfor en nødvendig omkostning, der kan indregnes i varmeprisen.

Ud fra det af sagen oplyste lægger Nævnet til grund, at lånet mellem Sydkraft Danmark A/S og Sydkraft Varme A/S er optaget i 2002, eftersom købesummen er erlagt i efteråret 2002.

Det fremgår af sagen, at Energitilsynet ved bedømmelse af den konkrete rentesats på 6,5% har draget paralleller til den maksimale forrentningssats, der fastsættes ved beregning af elnetvirksomhedernes indtægtsrammer. Denne forrentningssats er fastsat som den af Danmarks Statistik opgjorte gennemsnitlige rente for 2003 for 10-årige statsobligationer på 4,3% p.a.. Hertil har tilsynet lagt et markedsrisikotillæg på 0,5% p.a..

Nævnet bemærker, at Energitilsynets maksimale tilladte forrentningsprocent under indtægtsrammerne for 2002 var 7%.

Efter varmforsyningsloven skal der foretages en konkret vurdering af, hvorvidt en rentesats er en nødvendig omkostning ved fremmedfinansiering. Finder Energitilsynet rentesatsen urimelig, kan tilsynet tilsidesætte den.

Nævnet finder, at en sådan rimelighedsvurdering ikke kan indskrænke sig til en konstatering af, at nogle rammer som tilsynet af praktiske grunde anvender, er overskredet. Nævnet vil endvidere som i den ovennævnte afgørelse af 25. august 2003 fremhæve, at en tilsynsmyndighed ved anvendelse af en almindelig indgrebsbeføjelse er mere begrænset i sin skønsudøvelse, end hvor myn-

16. juni 2006

J.nr.: 21-235
Eksp.nr.: 23540
TFR-EKN

Side 20 af 25

digheden er tillagt egentlige godkendelsesbeføjelser eller mulighed for at udmelde indtægtsrammer.

Nævnet finder ikke, at man ved fastsættelse af de nødvendige omkostninger til finansiering af fremmedkapital efter varmforsyningslovens § 20 kan begrænse sig til en sammenligning med renten for 10-årige statsobligationer.

Derudover finder nævnet, at fastlæggelsen af et markedsrisikotilæg må afgøres ved et konkret skøn.

Energiklagenævnet finder ikke, at Energitilsynet har påvist, at den anvendte sats på 0,5 procentpoint er rimelig i den konkrete sag, eller at der foreligger sådanne koncerninterne forhold eller andre omstændigheder, at en rente på 6,5% p.a. skulle være urimelig efter varmforsyningslovens § 20, stk. 1.”

Fra nævnets afgørelse af 5. juli 2005 (j.nr. 21-341) om substitutionsprisen på varme citeres:

”**1.** Nærværende sag omhandler afregningen af varme fra Hanstholm Kraftvarmeværk til Hanstholm Varmeværk.

Indtil tvisten opståen har der været afregnet efter Hanstholm Kraftvarmeværks omkostningspris. Denne pris er højere end den af Hanstholm Varmeværk beregnede substitutionspris. Substitutionsprisen udgør varmekøberens pris ved at fremskaffe den omhandlede varmemængde fra egenproduktion.

[...]

3. Nævnet bemærker, at formålet med varmforsyningslovens § 20 er at beskytte varmeaftagere mod urimelige priser. Energitilsynet praksis om, at der for varmen højst må betales den mindste af enten den omkostningsbestemte pris eller substitutionsprisen skal sikre, at varmekunderne ikke betaler en urimelig varmepris.

Elsam fremfører, at for at substitutionsprincippet kan finde anvendelse, skal substitutionsmuligheden udgøre et realistisk alternativ, der lovlig kan producere og levere varme, samt have tilstrækkelig kapacitet. Elsam finder det ikke dokumenteret, at Hanstholm Varmeværk har tilstrækkelig kapacitet til at erstatte produktionen fra Hanstholm Kraftvarmeværk, hvorfor det fornødne grundlag for anvendelse af substitutionsprincippet ikke er til stede.

Energitilsynet har lagt Hanstholm Varmeværks oplysninger til grund, at der på værket forefindes fornøden produktionskapacitet til at forsyne varmeområdet under Hanstholm Varmeværk ved egenproduktion.

Nævnet bemærker, at Energitilsynet kan lægge Hanstholm Varmeværks oplysninger til grund, jf. herved varmforsyningsloven § 23b, stk. 5, jf. § 34, stk. 1, nr. 4. Nævnet finder derfor som Ener-

16. juni 2006

J.nr.: 21-235

Eksp.nr.: 23540

TFR-EKN

Side 21 af 25

gitilsynet, at det kan lægges til grund, at Hanstholm Varmeværk har mulighed for at overgå til egenproduktion. Elsam har for nævnet ikke anført oplysninger, der kan begrunde et modsat resultat. Hanstholm Varmeværks produktionspris vil derfor kunne anvendes som substitutionspris.

Det fremgår af sagen, at Elsams omkostningspris er højere end den pris, som Hanstholm Varmeværk selv kan producere varme til, hvorfor Elsams omkostningsmodel er i strid med varmforsyningsloven.

4. Vedrørende spørgsmålet om sammenligning af omkostningerne over en kortere periode, finder Energiklagenævnet, at Energitilsynet i sådanne tilfælde har pligt til at udøve et skøn. Nævnet tiltræder Energitilsynets skøn om, at det umiddelbart er mest forneligt med hensynene bag varmforsyningsloven, at priskalkulationerne opgøres på årsbasis.

5. Sagens problem er herefter beregning af substitutionsprisen for varme leveret fra Hanstholm Kraftvarmeværk til Hanstholm Varmeværk.

Elsam anfører, at hvis substitutionsprincippet skal finde anvendelse i nærværende sag vil det, af hensyn til, at den alternative forsyningsform skal sikre en stabil varmeproduktion, være nødvendigt at bygge en reservekedel i det tilfælde, at Hanstholm Varmeværk gik over til egenproduktion. Elsam ønsker således, at beregningen af substitutionsprisen tager udgangspunkt i den situation, hvor der ikke er noget kraftvarmeværk dvs. på baggrund af Hanstholm fjernvarme i nuværende form plus en fiktiv reservekedel. Der skal derfor i substitutionsprisen medregnes beløb til afskrivning af investering udover bemanning, drift, vedligehold, forsikring og administration.

Nævnet lægger til grund, at Hanstholm Varmeværks eksisterende produktionskapacitet er tilstrækkelig.

Substitutionsprisen må i overensstemmelse med nævnets praksis tage udgangspunkt i Hanstholm Varmeværks faktiske omkostninger ved egenproduktion. Der kan således ikke indregnes udgifter vedrørende et fiktivt reserve anlæg.

Energitilsynet har afvist Hanstholm Varmeværks beregninger som marginalberegninger, der alene er baseret på merudgifter til naturgas. Nævnet tiltræder Energitilsynet afgørelse om, at der på nogle punkter vil være yderligere udgifter til administration forbundet med øget egenproduktion. Disse øgede administrationsudgifter vil således skulle indregnes i substitutionsprisen.

6. Nævnet fremhæver slutteligt, at den for varmebrugereren fordelagtigste pris efter varmforsyningsloven skal anvendes. Aftaler i strid hermed kan ikke håndhæves.

16. juni 2006

J.nr.: 21-235

Eksp.nr.: 23540

TFR-EKN

Side 22 af 25

Energiklagenævnet finder herefter, at substitutionsprisen skal beregnes på grundlag af Hanstholm Varmeværks faktiske gennemsnitlige omkostninger ved egenproduktion, samt at det vil være urimeligt efter varmforsyningsloven § 21, stk. 4, hvis afregningsprisen for varme er højere end den laveste af henholdsvis substitutionsprisen og den omkostningsbestemte varmepris. Derfor bør Energitilsynets afgørelse stadfæstes.”

Energiklagenævnets bemærkninger

Denne sag drejer sig om grundlaget for beregning af den omkostningsbestemte pris på varme produceret på Slagelse Kraftvarmeværk. Prisen på varme fra Slagelse Kraftvarmeværk har indtil tvisten været afregnet efter samarbejdsaftale af 1995 samt tillæg fra 1999 indgået af Slagelse Kraftvarmeværk og Slagelse Kommunes Varmeforsyning (nu SK-Varme A/S).

Energiklagenævnet har, udfra det af Energi E2 A/S anførte, lagt til grund, at klagen alene vedrører følgende spørgsmål:

- Anmeldelse af grundlaget for varmepriserne
- Forrentning af investeret kapital

Advokat Christian Sinding har på vegne af Energi E2 A/S anmodet om, at sagen forhandles mundtligt for Energiklagenævnet. Energiklagenævnet skønner imidlertid, at der ikke herved vil fremkomme nye og væsentlige faktiske omstændigheder, som ikke allerede har kunnet oplyses gennem den udveksling af synspunkter, som allerede har fundet sted for nævnet. Nævnet afviser derfor advokat Christian Sindings anmodning om mundtlig forhandling.

Nævnet bemærker, at formålet med varmforsyningslovens § 20 og § 21 er at beskytte varmeaftagere mod urimelige priser. Energitilsynets praksis om, at prisen for varme fastsættes til den laveste af den omkostningsbestemte pris eller substitutionsprisen, skal sikre, at varmekunderne ikke betaler en urimelig varmepris. Heri ligger en begrænsning af parternes aftalefrihed med hensyn til varmeprisens fastsættelse.

Anmeldelse af grundlaget for varmeprisen

Det følger af varmforsyningslovens § 21, stk. 1, at tariffer, omkostningsfordeling og andre betingelser for de af § 20 og § 20 b omfattede ydelser skal anmeldes til Energitilsynet med angivelse af grundlaget herfor.

I bekendtgørelse nr. 1070 er dette anmeldelseskrav nærmere udspecificeret, og Energitilsynet skal således modtage bl.a. regnskaber, budgetter mm.

Energi E2 A/S anfører, at samarbejdsaftalen fra 1995 mellem Slagelse Kraftvarmeværk og Slagelse Kommunale Varmeforsyning (nu SK-Varme A/S) er anmeldt til Elprisudvalget og Gas- og Varmeprisudvalget tillige med resultat-

16. juni 2006

J.nr.: 21-235
Eksp.nr.: 23540
TFR-EKN

Side 23 af 25

opgørelser for 1990-2001, hvorefter selskabet ikke finder, at grundlaget for priserne er mangelfuldt anmeldt.

Nævnet skal hertil bemærke, at det følger af varmemforsyningslovens § 21 og bekendtgørelse nr. 1070, at selskabet udover selve aftalen og resultatopgørelser også skal anmelde budgetter, de konkrete årlige beregninger af acontoprisen samt andre forhold af betydning for leveringen af varme.

Nævnet kan herefter tiltræde, at Energi E2 A/S' anmeldelse til Energitilsynet af alene samarbejdsaftalen og resultatopgørelser er mangelfuld.

Nævnet finder herefter, at Energitilsynets delafgørelse bør stadfæstes for så vidt angår spørgsmålet om manglende anmeldelse af grundlaget for varmepriserne.

Forrentning af de elmæssige henlæggelser

Etableringen af Slagelse Kraftvarmeværk er finansieret ved henlæggelser over elpriserne. Disse henlæggelser har således også finansieret varmesidens andel af anlægsomkostningerne.

Parterne er imidlertid uenige om, hvorvidt de elmæssige henlæggelser skal betragtes som indskudskapital eller fremmedkapital.

Et kollektivt varmemforsyningsanlæg kan efter varmemforsyningslovens § 20, stk. 2 med Energitilsynets tiltræden indregne forrentning af indskudskapitalen i varmepriserne. Energi E2 har ikke søgt eller modtaget tilsynets tiltræden til indregning af forrentningen i priserne, hvorefter forrentning af indskudskapitalen ikke kan indgå i den omkostningsbestemte pris på varme.

Efter varmemforsyningslovens § 20, stk. 1 kan varmemforsyningsanlæg i varmepriserne indregne finansieringsudgifter ved fremmedkapital.

De elmæssige henlæggelser hidrører fra elforbrugerne. Under hensyn til el- og varmesidens adskillelse i form af bl.a. forskellige forbrugere og uens regler for prisfastsættelsen i henholdsvis elforsyningsloven og varmemforsyningsloven finder nævnet, at elsidens finansiering af varmesidens andel af anlægsomkostningerne må sidestilles med tilvejebringelse af fremmedkapital.

Nævnet finder under henvisning til nævnets praksis, at Energi E2 A/S ved beregning af den omkostningsbestemte pris kan indregne finansieringsudgifter til elsidens henlæggelser til varmesidens andel af anlægsomkostningerne.

Nævnet har ikke herved taget stilling til varmesidens andel af anlægsomkostningerne eller hvilken rentesats henlæggelserne skal forrentes med. Nævnet finder, at Energitilsynet bør tage stilling til størrelsen af rentesatsen for finansieringen af de elmæssige henlæggelser.

16. juni 2006
J.nr.: 21-235
Eksp.nr.: 23540
TFR-EKN

Side 24 af 25

Nævnet finder herefter, at Energitilsynets delafgørelse bør ophæves og hjemvises til fornyet behandling for så vidt angår spørgsmålet om forrentning af den investerede kapital.

Energiklagenævnets afgørelse

Energitilsynets afgørelse af 10. december 2003 stadfæstes for så vidt angår spørgsmålet om manglende anmeldelse af grundlaget for den omkostningsbestemte varmepris og ophæves og hjemvises til fornyet behandling af Energitilsynet for så vidt angår spørgsmålet om rentesatsen for forrentning af de elmæssige henlæggelser.

Sagen har været behandlet på Energiklagenævnets møde den 15. juni 2006.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 26 i lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005 med senere ændringer.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Afgørelsen offentliggøres på nævnets hjemmeside.

Afgørelsen er sendt til advokat Christian Sinding, advokat Eigil Worm, advokat Preben König og Energitilsynet.

P. N. V.

Poul K. Egan
Nævnensformand

/ Trine Frederiksen
Fuldmægtig

16. juni 2006
J.nr.: 21-235
Eksp.nr.: 23540
TFR-EKN

Side 25 af 25